

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ
СПРЯМУВАННЯМ)»**

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітньо-професійна програма	«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Іноземних мов
Тип дисципліни	Обов'язкова
Семестр	2
Мова викладання	Українська
Керівник курсу	Діденко Наталія Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobotnyky/didenko-nataliya-mikolayivna/
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	E-mail: NDidenko@nasoa.edu.ua
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Базовий рівень володіння українською мовою.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:			
			Лекцій	Практичних занять	Самостійна підготовка	Вид підсумкового контролю
Денна форма навчання						
4	120	4	56	60	Залік	
Заочна форма навчання						
4	120	4	2	114	Залік	

Опис дисципліни	<p>Навчальна дисципліна: «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є обов'язковою компонентою навчального плану.</p> <p>Мета вивчення навчальної дисципліни: формування комунікативної компетенції у сферах ситуативного та професійного спілкування, що передбачає комплексну реалізацію практичної, розвиваючої, загальноосвітньої та виховної цілей; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері: вплив на співрозмовника за допомогою вмілого використання різноманітних мовних засобів, оволодіння культурою монологу, діалогу та полілогу; сприйняття й відтворення фахових текстів, засвоєння лексики і термінології свого фаху, вибір</p>
------------------------	--

	<p>комунікативно виправданих мовних засобів, послуговування різними типами словників, складання ділових паперів.</p> <p>Завдання вивчення навчальної дисципліни: сформувати чітке і правильне розуміння ролі державної мови у професійній діяльності; забезпечити досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; виробити навички самоконтролю за дотриманням мовних норм у спілкуванні; розвивати творче мислення студентів; виховати повагу до української літературної мови, до мовних традицій; сформувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів.</p> <p>Формат проведення дисципліни: лекції, практичні(семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.</p>
Професійні компетентності	ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
Програмні результати навчання	ПРН13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.
Програма навчальної дисципліни	<p>Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування.</p> <p>Тема 1. Тема 1. Державна мова – мова професійного спілкування.</p> <p>Тема 2. Основи культури української мови.</p> <p>Тема 3. Стилї сучасної української літературної мови у професійному спілкуванні.</p> <p>Тема 4. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.</p> <p>Тема 5. Документація з кадрово-контрактних питань.</p> <p>Змістовий модуль 2. Професійна, наукова комунікація як складові фахової діяльності.</p> <p>Тема 6. Довідково-інформаційні документи.</p> <p>Тема 7. Етикет службового листування.</p> <p>Тема 8. Спілкування як інструмент професійної діяльності. Культура усного фахового спілкування.</p> <p>Тема 9. Риторика і мистецтво презентацій. Форми колективного обговорення професійних проблем.</p> <p>Тема 10. Наукова комунікація як складова фахової діяльності.</p>
Методи навчання	<p>Під час проведення лекцій застосовуються такі методи навчання: презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, пояснення, обговорення теоретичних питань, дискусії, ілюстративно-роздатковий матеріал.</p> <p>Під час практичних (семінарських) занять застосовуються <i>словесні</i> (розповідь, пояснення, лекція, консультація); <i>наочні</i> (демонстрація, ілюстрація); <i>практичні</i> (практична робота, тестування, ситуаційні завдання, виконання творчих проектів);</p> <p>за характером логіки пізнання: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний;</p> <p>за рівнем самостійної розумової діяльності: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький;</p> <p>за рівнем інноваційності: ситуаційного аналізу, дискусія, робота в групах.</p>
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Мультимедійний проектор, комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання

Політики навчальної дисципліни	<p>Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОО є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: <i>Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОО, 24 квітня 2020 р., протокол № 8.</i></p> <p>Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО та Положення про академічну доброчесність у НАСОО у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.11.8.3 Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОО, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми»</p> <p>Політика щодо відвідування занять. Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача.</p> <p>Політика щодо перескладання. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом не пізніше наступного тижня після сесії.</p> <p>Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОО, 25 травня 2020 р., протокол № 9.</p>
---------------------------------------	--

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. ДСТУ 4163:2003. Державна уніфікована система документації. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів. Вид. оф. (Чин. від 01.09.2003). Київ. : Держспоживстандарт, 2003. 21 с. URL: <https://undiasd.archives.gov.ua/doc/DSTU%204163.pdf>
2. ДСТУ 8302:2015 Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. URL: https://library.snu.edu.ua/2017/dstu_8302_2015_z_vnesenimi_popravkami.pdf
3. Didenko, N., Goriunova, M., Polinok, O., Kalashnyk, O., Shevchenko, L (2024) Formation of intercultural communicative competence in higher education students in the process of studying Ukrainian and English for professional purposes, *Scientific Herald of Uzhhorod University*, 56, 2574-2586 URL: <https://doi.org/10.54919/physics/56.2024.257sn4>
4. Movchun, L., Didenko, N., Katerynych, P., Deneka, M., & Yuldasheva, L. (2023). Functioning of the Ukrainian Language as State: The Role of New Media in Modern Conflicts. *Studies in Media and Communication*, 11(7), 113-123. URL :<http://dx.doi.org/10.11114/smc.v11i7.6163> [Міжнародна наукометрична база: Scopus].

5. Sas, N., Didenko, N., Sira, L., Mokan, N., & Vakerych, M. (2023). Innovative systems of Ukrainian education in the context of globalization: philosophical content of categories. *Revista Eduweb*, 17(2), 285-295. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/7611> [Міжнародна наукометрична база: Web of Science]
6. Діденко Н.М. Організація самостійної роботи з дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» в умовах дистанційної освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. 49. Т. 1. С. 39-43 URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6733>
7. Діденко Н.М. Особливості формування лексичної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей в умовах дистанційного навчання. *Перспективи та інновації науки*. 2022. № 9 (14). С. 127 – 138 URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6730>
8. Діденко Н.М. Правописний практикум. Зразки тренувальних вправ. *Українська мова й література в школах України*. 2021, № 4. С. 44 – 48. URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/39668>
9. Діденко Н.М. Сучасні підходи формування комунікативної компетентності здобувачів вищої освіти в процесі викладання української мови за професійним спрямуванням. *Інноваційна педагогіка*. 2022. Вип. 48, Т.1. С. 76-80. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6732>
10. Діденко Н.М. Формування риторичної компетентності майбутнього фахівця в умовах дистанційної освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2022. № 10 (15) № С. 121 – 132 URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6731>
11. Діденко Н.М., Полінок О.В. Методичні аспекти застосування тестового контролю при вивченні української мови професійного спрямування у вищих навчальних закладах. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 60, Т.1. С. 284-290. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/7612>
12. Кацавець Р. Ділова мова за новим українським правописом : підручник. Київ : Центр навч. л-ри, 2020. 306 с.
13. Кацавець Р.С. Українська мова: усна і писемна (ділове спрямування). Навчальний посібник. Київ : Алерта. 2020. 264 с.
14. Українська мова (за професійним спрямуванням). За новою програмою: навч. посібник-практикум / Вознюк Г.Л., Булик-Верхола С.З., Васишин І.П. [та ін.]. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2020. 324 с.
15. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні; Інститут української мови. К.: Наукова думка, 2019. 392 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Pravopys.2019/ukr.pravopys-2019.pdf>
16. Шевчук С. В., Клименко І. В. Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник. 4-те вид., виправ. і доп. Київ: Алерта, 2019. 696 с.
17. Якимчук М.Ю., Діденко Н.М. Модульний курс з української мови для слухачів підготовчих курсів: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2021. 181 с. URL: <https://cutt.ly/jZEwStB>.
18. Якимчук М.Ю., Діденко Н.М. Практикум з української мови для слухачів підготовчих курсів НУВГП. Рівне, 2021. 61 с.

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за два змістовні модулі, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	Робота на практичних заняттях	Від 0 до 5 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль № 1	Максимальна оцінка – 10 балів
	Модульний контроль № 2	Максимальна оцінка – 10 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних	Від 0 до 10 балів
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Контрольна робота № 1	Максимальна кількість – 30 балів
	Контрольна робота №2	Максимальна оцінка – 30 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
Залік			
<i>Зараховано</i>	90-100	A	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі знання мовної системи, усвідомлено їх застосовує під час коментування, пояснення мовних явищ та фактів; з'ясовує причинно-наслідкові зв'язки у виявленні мовних закономірностей та законів; самостійно здобуває знання, опрацьовуючи основну і додаткову літературу; використовує знання під час розв'язання пізнавальних завдань. Виконує вправи найвищої складності, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, аргументує власні дії, подає поширені коментарі до лінгвістичних явищ, не припускаючись помилок; спирається на знання різних концепцій та підходів до тлумачення мовних фактів і закономірностей.
	82-89	B	Здобувач вищої освіти достатньо володіє основним теоретичним матеріалом: знання засвідчують оволодіння основною навчально-науковою літературою, виявляють ознайомлення з додатковою літературою на фрагментарному рівні; демонструє широку лінгвістичну компетенцію. Виконує основні види практичних завдань, але не завжди правильно пояснює власні дії; виконує дії класифікаційного характеру, але допускає мовленнєві помилки в оформленні класифікаційних жанрів; не може пояснити вияву всіх лінгвістичних закономірностей; аналізує мовні явища.
	74-81	C	Здобувач вищої освіти володіє основним теоретичним матеріалом: знання засвідчують оволодіння основною

			навчально-науковою літературою, але не виявляють ознайомлення з додатковою літературою; демонструє широку лінгвістичну компетенцію, але не завжди її достатньо для пояснення причинно-наслідкових зв'язків у мовній системі. Виконує основні види практичних завдань, але не завжди правильно пояснює власні дії; виконує дії класифікаційного характеру, але допускає мовленнєві помилки в оформленні класифікаційних жанрів; не може пояснити вияву всіх лінгвістичних закономірностей; аналізує мовні явища, припускаючись поодиноких помилок
	64-73	D	Здобувач вищої освіти має фрагментарний, та не завжди усвідомлений характер засвоєної інформації; наводить приклади з лекцій та підручників, не застосовує знання у нових умовах; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи. Виконує основні вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але виконує дії лише за аналогією; коментує мовні явища, але припускається помилок; у мовленні є недоліки.
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має поверховий та не завжди усвідомлений характер засвоєної інформації; відтворює відповідь на запитання неповно, непослідовно; не володіє офіційно-діловою та фаховою термінологією; не застосовує знання у нових умовах; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи. Виконує основні вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але виконує дії лише за аналогією; коментує мовні явища, але припускається значних мовленнєвих помилок.
<i>Незараховано</i>	35-59	FX	Здобувач вищої освіти слабо володіє теоретичним матеріалом, що зумовлено недостатнім опрацюванням навчально-наукової літератури: не володіє термінологією, помиляється у процесі формування визначень, не може навести приклади. Відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; помиляється у визначенні категоріальних властивостей. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти не володіє теоретичним матеріалом: не володіє термінологією, помиляється у процесі формування визначень, не може навести приклади. Відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає значні помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; робить значні помилки у визначенні категоріальних властивостей. Обов'язкове повторне вивчення дисципліни

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри іноземних мов. Протокол № 1 від 29.08.2024 р.